

Conclusions de les I Jornades de Periodistes de Mitjans per a la Immigració

Mesa 1: Situació i viabilitat dels mitjans de comunicació per a la immigració. Experiències d'altres països

1. Els problemes que afecten als mitjans per a la immigració no són essencialment diferents als dels mitjans convencionals-tradicionals. Els afecta la crisi econòmica i, per tant, les retallades en la publicitat, els ingressos, els recursos (materials i humans), la qualitat i l'audiència.

No obstant això hi ha diferències: per exemple, en la concessió de llicències que són sols per a espanyols o s'exigeixen períodes de residència mínims de dos anys, de cinc o deu anys, segons nacionalitats.

També es troben amb majors dificultats per a l'obtenció de crèdits per a muntar una empresa. En aquest sentit l'Administració hauria de comprometre's a facilitar la posada en marxa dels mitjans destinats a la immigració i reservar una part de les llicències de ràdio i televisió per a les entitats del tercer sector, incloent als mitjans comunitaris amb les següents mesures:

- Millora de la normativa audiovisual: la futura Llei General Audiovisual ha de recollir a les emissores comunitàries com a un servei diferenciat dels mitjans públics i privats comercials i establir garanties per a la seva existència.
- Compromís per part de l'Estat i de les Comunitats Autònomes per destinar una part de les freqüències i llicències de ràdio i TV a serveis de difusió comunitaris
- Mesures de foment per a donar suport la labor que aquests mitjans desenvolupen en pro de la igualtat, de la integració i de participació de les minories i de la població d'origen estranger
- L'exercici de la professió és més difícil per als periodistes estrangers que, a part de les dificultats d'idioma i de convalidació de títols es topen amb la creença que no estan preparats per desconèixer la realitat d'aquí. No obstant això es percep com a ideal que hagi periodistes d'origen immigrant en mitjans convencionals, independentment del seu país de procedència.

2. Els desafiaments tampoc són essencialment distints:

- Obrir nous mercats (públics o nínxols d'internacionalització geogràfica). Es va apuntar la possibilitat de convertir Catalunya en referent audiovisual per a Llatinoamèrica.
- Integrar millor la publicitat i la programació.
- Establir equips petits i versàtils de baix cost.
- Es destaca la importància de l'autenticitat, la qualitat i la independència dels mitjans per aconseguir una marca de prestigi. Amb un repte afegit: informar les persones d'altres països sense aïllar-les de la cultura d'origen, això és, evitar la creació de guetos.

El fet local és el vincle més directe del públic, interessar-se per les coses que hi ha al voltant. Subratllar el valor del mestissatge. Revaloritzar la mirada de la doble cultura, de la interculturalitat. Buscar la participació de periodistes d'aquí i d'allà en aquesta tasca.

Mesa 2. Necessitats formatives dels periodistes i propostes per a garantir la qualitat de la informació dels mitjans per a la immigració. Accés professional d'aquests als mitjans.

1. Es precisa una major consciència de la professió del canvi profund en la concepció de la societat que implica l'arribada de nous ciutadans. A més, caldrà lluitar contra els enemics del rigor informatiu: la precarietat, la falta de temps per contrastar, i la competitivitat pensant només en els tiratges i les audiències.

2. Hi ha unes necessitats de formació específiques dels periodistes de mitjans per a la immigració: des de l'adaptació a les noves tecnologies i formes avançades de treball (maquetació, edició d'imatges, enregistrament...) fins a l'aprofundiment en el coneixement de la realitat social i política d'Espanya: comunitats autònomes, diputacions, comarques...

3. Cal afavorir l'accés normalitzat i sense traves de periodistes d'origen immigrant a la professió i als mitjans espanyols, sense detriment dels coneixements anteriors i d'altres afegits, com l'idioma propi de les comunitats autònomes denominades històriques: Catalunya, Euskadi, Galícia...

També s'ha destacat la necessitat de treballar conjuntament amb altres organitzacions, com els Col·legis de Periodistes o el CAC, per a determinats objectius: llicències, pressió perquè admetin periodistes immigrants en els mitjans públics, etc...

4. Es detecta la necessitat d'introduir en els mitjans per a la immigració protocols que en desterrin el tractament sexista de la informació i afavoreixin la igualtat de gènere a la societat.

Mesa 3. Marc legal i laboral de l'exercici de la professió periodística en l'Estat espanyol.

En la regulació laboral vigent a Espanya no es contemplen especificitats per a l'acompliment de les tasques periodístiques, en general, ni tampoc respecte a la nacionalitat dels treballadors dels mitjans ni del públic al qual es dirigeixen.

La situació actual reclama la necessitat d'una normativa pròpia per al periodisme a Espanya, normativa que també afectaria els periodistes que treballin per a mitjans de comunicació dirigits a immigrants. Per a aconseguir-lo, s'ha detallat la proposta que lidera la Federació de Sindicats de Periodistes, d'un Estatut de la professió periodística, així com una Llei que garanteixi els drets laborals dels periodistes i dels col·laboradors a la peça

Un altre dels problemes que s'evidencia és la falta de professionals formats que vulguin acceptar les precàries condicions laborals que ofereixen els escassos mitjans que busquen periodistes especialitzats en la immigració.

Mesa 4. Situació professional i laboral dels periodistes dels mitjans per a la immigració. La seva organització.

1. La configuració de la població migrant en la nostra societat fa necessària la presència de mitjans específics que responen a la diversitat de col·lectius. Aquests mitjans compleixen una missió integradora necessària, per a la qual cosa s'ha de garantir la seva viabilitat i la qualitat informativa amb el suport de les administracions.
2. L'actual pluralitat ètnica de la nostra societat ha de tenir el seu reflex en la conformació dels mitjans que informen a la nostra ciutadania; per la qual cosa s'insta els mitjans tradicionals a integrar en les seves redaccions a periodistes estrangers que hauran de millorar la qualitat i la pluralitat de la informació.
3. La recent gènesi de mitjans per al públic immigrant i la seva fragilitat no ha permès l'organització dels periodistes que hi treballen, el millorament de la seva formació, ni el ple coneixement dels seus drets i deures; per la qual cosa s'insta a la Federació de Sindicats de Periodistes a generar eines per a donar satisfacció a aquestes necessitats.

Barcelona, 14 i 15 de novembre de 2008